

**UCHWAŁA NR III/31/15
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 30 stycznia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, 2014 r. poz. 379, poz. 1072), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, 2013 r. poz. 1563, 2014 r. poz. 822, poz. 1188), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gródek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Wieczysław Gościk

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
na rok 2015**

I. Diagnoza problemów.

Według informacji przedłożonej przez Posterunek Policji w Gródku, w 2014 r. w rejestrze śledztw i dochodzeń odnotowano 133 zdarzenia kryminalne – o 14 mniej w porównaniu z 2013 r., w którym zaistniało 147 zdarzeń.

Pomimo spadku ogólnej liczby przestępstw, w najbardziej zauważalnych kategoriach przestępstw ich liczba utrzymuje się na zbliżonym poziomie, a mianowicie:

<i>Kategoria przestępstwa</i>	<i>Przestępstwa odnotowane w 2013 r.</i>	<i>Przestępstwa odnotowane w 2014 r.</i>
Kradzież z włamaniem	12	15
Kradzież mienia	18	20
Zniszczenie, uszkodzenie mienia	5	4
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	35	22
Wypadek komunikacyjny	3	7
Znęcanie się nad rodziną	2	4

Aktualnym problemem społecznym, pomimo spadku liczby odnotowanych przestępstw, jest nietrzeźwość kierujących pojazdami, a także przemoc w rodzinie oraz problem uzależnienia od alkoholu. W 2014 r. funkcjonariusze Policji przeprowadzili ok. 100 interwencji, w wyniku których 12 osób osadzono w Izbie Wytrzeźwień w Białymstoku, sporządzili i przeprowadzili 13 procedur w ramach „Niebieskiej Karty”, wystosowali 2 wnioski w sprawie podjęcia czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Podczas, organizowanych w 2014 r. imprez o charakterze sportowym i imprez masowych o charakterze społeczno-kulturalnym: „Basowiszczka”, „Siabrouskaja Biesiada” - nie odnotowano zbiorowych zakłóceń ładu i porządku publicznego.

Wyniki ogólnopolskiego badania ankietowego ESPAD zrealizowanego w 2011 r. w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach wskazują,

że najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży są napoje alkoholowe. Myśląc o działaniach profilaktycznych i ochronie dzieci i młodzieży przed różnymi zagrożeniami, należy mieć na uwadze, że to właśnie alkohol jest najczęściej spożywaną przez nich substancją psychoaktywną, która otwiera drogę do podejmowania innych zachowań ryzykownych. Grupę najwyższego ryzyka stanowią przy tym dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Wyniki wielu badań wskazują zgodnie, że negatywne wzorce wyniesione z domu są także często powtarzane w ich dorosłym życiu. Dlatego też działania określone w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych winny być skierowane nie tylko do osób z problemem alkoholowym, ale także do członków ich rodzin, którzy, podobnie jak osoba z problemem alkoholowym, podlegają niszczącym skutkom długotrwałego oddziaływania alkoholu.

Z informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej (KNO-4101-03-00/2013), przeprowadzonej w 34 szkołach na terenie kraju - wynika, iż wśród zdiagnozowanych problemów wychowawczych, najbardziej niepokojącym zjawiskiem patologicznym pozostawało zażywanie narkotyków lub substancji odurzających. Ponad 30% ankietowanych przez NIK uczniów przyznało, że było świadkiem narkotyzowania się lub słyszało o takich sytuacjach od koleżanek i kolegów, a 17% wskazało na występowanie handlu narkotykami na terenie szkoły.

Doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do najmłodszej grupy odbiorców, tj. dzieci i młodzieży oraz powyższa diagnoza wskazują na potrzebę systematycznych działań, których celem jest głównie zapobieganie zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży, w szczególności polegających na:

- prowadzeniu zintegrowanej działalności profilaktycznej w podstawowych środowiskach oddziaływań profilaktycznych: szkole, rodzinie i społeczności lokalnej;
- profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, głównie wśród młodzieży i rodziców;
- zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży jako alternatywy dla zachowań ryzykownych.

II. Podstawowe cele Programu.

1. Ograniczanie dostępności do alkoholu i środków psychoaktywnych osobom nieletnim.
2. Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych.
3. Przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu.
4. Wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w zakresie wychowania w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii.

III. Zadania na rok 2014.

Zadania niniejszego Programu mieszczą się w przedsięwzięciach przewidzianych w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej Gminy Gródek na lata 2005-2015, przyjętej Uchwałą Nr XXVII/180/05 Rady Gminy Gródek z dnia 27 lipca 2005 r.

Realizacja niniejszego Programu koresponduje z realizacją Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną na terenie Gminy Gródek na lata 2006–2015, przyjętego uchwałą Nr XXXVII/233/06 Rady Gminy Gródek z dnia 29 czerwca 2006 r. oraz Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gródek na lata 2012-2017, przyjętego uchwałą Nr XXIV/181/12 Rady Gminy Gródek z dnia 28 września 2012 r.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, w tym zadania:

- a) dbanie o dostępność terapii uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz współuzależnienia dla mieszkańców gminy poprzez współpracę z poradniami profilaktyki, leczenia i rehabilitacji uzależnień;
- b) dofinansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu realizowanych w poradniach odwykowych w postaci:
 - programu podstawowego w oddziałach całodobowych i dziennych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo,
 - programu pogłębionego, którego celem jest nauka zapobiegania nawrotom czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie bez alkoholu z emocjami, relacjami, zadaniami życiowymi;
- c) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, realizującego w szczególności zadania w zakresie:
 - motywowania zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
 - motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
 - udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej);
 - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - posiadanie dobrej orientacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc dla rodziny.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym zadania:

a) podejmowanie przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, a mianowicie:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”,
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu.

O ile osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:

- skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
- złożenie wniosku o wszczęciu postępowania do sądu rejonowego;

b) współdziałanie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Policją i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozpoznania zaburzenia życia rodzinnego wywołanego nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy oraz planowania działań interwencyjnych;

c) zwiększenie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez finansowanie szkoleń dotyczących w szczególności obowiązujących procedur, podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie, w tym posługiwania się procedurą „Niebieskie Karty”;

d) pomoc psychospołeczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez finansowanie działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej, zapewniającej dzieciom w szczególności: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami;

e) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w ich ramach możliwe jest prowadzenie

różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci, np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych;

- f) finansowanie dożywiania dzieci z grup ryzyka, uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych;
- g) dofinansowywanie obozów oraz kolonii z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- h) dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów i nauczycieli, w tym zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla nauczycieli i uczniów.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

- a) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- b) finansowanie środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży wraz z niezbędnymi kosztami materiałowymi oraz zatrudnieniem animatorów, zapewniających spędzanie wolnego czasu bez alkoholu i używek;
- c) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jako alternatywę dla zachowań ryzykownych, a w szczególności poprzez realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową, w tym organizację zawodów lub imprez sportowych, będących elementem prowadzonych pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- d) działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- e) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;
- f) udział w kampaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, promujących profilaktykę uzależnień wśród mieszkańców gminy;

- g) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, a także wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu;
- h) szkolenie nauczycieli w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na nadużywanie środków psychoaktywnych;
- i) wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji;
- g) podejmowanie działań edukacyjnych, w tym szkoleń, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- h) prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców;
- j) realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej wobec osób nadużywających alkoholu poprzez finansowanie działalności w tym zakresie, prowadzonej przez Izbę Wyrzeźwien w Białymstoku;
- k) zaangażowanie w realizację środowiskowych programów profilaktycznych wielu grup społeczności lokalnej: młodzieży, rodziców, wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, samorządu;
- l) finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach wraz z finansowaniem wydatków związanych z kosztami dojazdu, rozliczanymi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

4. Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez:

- a) wspieranie funkcjonowania stowarzyszeń abstynenckich;
- b) zapewnienie pracy terapeutów realizujących programy wspierające proces zdrowienia osób uzależnionych oraz pomocy psychologicznej dla członków rodzin;
- c) finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- 5. Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

IV. Działania wynikające z zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii inicjuje i realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z placówkami oświatowymi funkcjonującymi na terenie Gminy, Policją oraz z innymi podmiotami, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu w wysokości 100,00 zł brutto.